

RUDAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA
RUDNIKA LIGNITA VELENJE

8. AVGUSTA 1961
Št. 10 - Cena 10 din

Obratna sredstva — osrednji problem

Ukrepi, ki jih je Zvezna ljudska skupščina na zadnjem zasedanju v juniju letos podvzela z obravnavo predloga zakona o rezervah, so imeli med drugim nedvomno tudi namen sanirati ali vsaj izboljšati težko stanje obratnih sredstev večine gospodarskih organizacij v naši državi. V cilju teh ukrepov moramo konkretnije poleg ostalih iskati tudi zagotovitev, da bodo odslej naše naložbe v osnovna in obratna sredstva enako-mernejša kot so bila doslej. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da se vprašanje stanja obratnih sredstev ni pričelo reševati z zgoraj omenjenimi ukrepi šele letos v juniju, ampak je že pred letom dni prišlo do tako imenovanega limitiranja kreditov iz bančnih sredstev, pri čemer je bilo izrazito poudarjeno, da naj zaradi tega v bodoče gospodarske organizacije same povečujejo svoje sklade obratnih sredstev z delitvijo dohodka, ki naj torej ne gre ves v sklade za finansiranje osnovnih sredstev, odnosno za kapitalno izgradnjo in družbeni standard, ampak kot že rečeno naj se del dohodka ali pa celo ves dohodek, če je to potrebno, usmerja v sklad obratnih sredstev, da se dosežejo tiste višine obratnih sredstev, ki so potrebne za normalno poslovanje podjetja. Izgleda, da na splošno gospodarske organizacije niso v celoti sledile temu opozorilu, kajti priliv v fonde obratnih sredstev iz sredstev gospodarskih organizacij, so znašali v absolutnem znesku 38 milijard ali 16%, dočim izvirajo vlaganja v obratna sredstva iz končnih virov odnosno kreditov in posojil 194 milijard ali 48%, kar pomeni povečanje denarnega obtoka iz emisije. To dejstvo, kakor tudi nadaljnje veliko dvigavanje cen zaradi poslabšane storilnosti dela pri povečanih osebnih dohodkih ter končno zaradi ugotovljenih velikih zalog nekurantnega blaga pri nekaterih podjetjih, je imelo za posledico, da je nasprotno v vsedravnem merilu zaškrpalo v pogledu obratnih sredstev. Sledila je verižna reakcija in prizadeta so vsa podjetja z nelikvidnostjo. Skratka, podjetja medsebojno ne morajo poravnati nabav odnosno dobavo blaga.

Seveda nas bo zanimalo kako je konkretno zajet v ta vrtinec tudi naš rudnik, kakšno je stanje obratnih sredstev in kakšne ukrepe smo podvzeli, da se nam situacija v pogledu obratnih sredstev izboljša.

Predvsem moramo poudariti, da se naše kapacitete rudnika stalno iz leta v leto dvigujejo ter s tem terjajo tu-

di vzporedno povečevanje obratnih sredstev. Za povečevanje proizvodnje je bilo vsaj po dosedanji praksi uveljavljeno načelo, da mora podjetje, če povečuje kapaciteto s posojilom za osnovna sredstva, prejeti tudi posojilo za obratna sredstva, kar je pač povsem logično in razumljivo. Če hočemo označiti vso problematiko našega rudnika v pogledu sedanjega stanja obratnih sredstev, potem je slednja zajeta v treh točkah:

1. vzporedni dvig osnovnih in obratnih sredstev z ozirom na stalno povečevanje kapacitet in proizvodnje;

2. ureditev discipline plačevanja faktur s strani naših odjemalcev za dobavo premoga in ostalih uslug;

3. ureditev izrednega kratkoročnega kredita za zaloge premoga na deponiji.

Z našimi ukrepi za splošno ureditev stanja in višine potrebnih obratnih sredstev, da bi lahko nemoteno poslovali so v tem, da smo pričeli z akcijo za odobritev posojila za obratna sredstva — za povečano proizvodnjo. Znano je, da smo v svoji II. fazi izgradnje od kapacitete 1.500.000 ton na 3.000.000 ton, to je od leta 1956 dalje, že dvignili proizvodnjo od 1,5 milijona na 2,5 milijona ton. Če vemo, da je znašal začetni sklad obratnih sredstev (pri kapaciteti 1,5 milijona ton) 185 milijonov in da znaša potreba obratnih sredstev, katere izračun je potrjen od strani Investicijske banke za kapaciteto 3 milijone ton 735 milijonov, potem je tu nastala potreba povišanja za 550 milijonov dinarjev. To povišanje smo dosegli z našim lastnim doprinosom 240 milijonov iz obveznih rezerv, ki smo jih vložili v lastni sklad obratnih sredstev potom finansiranja iz sklada skupne porabe. Na ta način smo dosegli 425 milijonov sklada obratnih sredstev. Že v januarju letos pa smo vložili, kot že omenjeno, vlogo za posojilo za obratna sredstva, za povečano proizvodnjo in sedaj po večkratnih obravnavanjih s komisijami Investicijske banke končno uspeli dobiti 310 milijonov, ki z že obstoječim lastnim skladom 425 milijonov krije potrebo obratnih sredstev v skupni višini 735 milijonov za 3 milijonsko letno kapaciteto. Logično je, da bomo to posojilo prejeli v transhah, ki odgovarjajo vsakokratni letni kapaciteti. Tako so prejeli te dni za letošnje kapaciteto 2.500.000 207 milijonov v letu 1962 prejmemo 82 " in v letu 1963 21 " 310 milijonov

s čemer smo dokončno rešili vprašanje obratnih sredstev za naše povečane kapacitete.

Napačno pa bi bilo, če bi mislili, da smo s tem rešili celotno vprašanje obratnih sredstev. Kajti pred nami sta še vedno dva elementa problematike obratnih sredstev našega rudnika. To sta že omenjena elementa discipline pravočasnega plačevanja od strani naših kupcev in element ureditve izrednega kredita za deponijske zaloge.

Normalno stanje, ki je tolerantno od strani Narodne banke, je plačevanje faktur naših odjemalcev v dobi 20 dni po izstavitvi fakture.

Zaradi že omenjene splošne težave situacije vseh podjetij pa je sedaj stanje 40 dni, kar nam dela velike težave pri obtoku obratnih sredstev, zlasti ker vemo, da je potrebno izvršiti izplačilo plač ob določenem roku in prav tako ob določenem roku odvesti družbene obsege podjetja. Od stotin odjemalcev pa je najmočnejša TE Šoštanj, ki sama predstavlja tretjino celotnega odjema. Situacija v pogledu termoelektrarne pa je zlasti kritična, ker iste nimajo kritja svojih zalog premoga z izrednimi krediti, kot bi jih morali imeti tudi rudniki, za tisti del premoga, ki leži danes na rudniških deponijah.

Pred nami so torej še resne naloge kreditov obratnih sredstev. Naš delavski svet je analogno še pred objavljenimi ukrepi v Zvezni ljudski skupščini izdal navodila, kako se naj interno v podjetju sanira težko stanje z ozirom na vsesplošno situacijo v državi. Dnevno se naj zasledujejo stanja dolžnikov, stanja dobaviteljev, ponovno se naj pregleda ves reprodukcijski material, določijo se naj ponovno normativi zalog tega materiala in potrošnje, preusmeri naj se prodajna politika v primerih slabih plačnikov z morebitnim predplačilom, plasman premoga iz deponije naj bo večji v teh mesecih, ker nam v poznějšíh jesenskih mesecih tega ne bo mogoče povečati, ko nastopi običajno pomanjkanje vagonov in še nadaljnja vrsta ukrepov.

Končno nam bo potrebno ponovno rešiti vprašanje izrednega kredita za zaloge potom Komunalne banke, ker nam bo le z vsemi temi ukrepi možno obdržati ravnovesje in zagotoviti normalno poslovanje.

Karel Vrečko

Inž. Hrastnik
Nadaljevanje

Perspektivni razvoj Rudnika lignita Velenje

Po podatkih Zavoda za plan LRS bo potrebna v Sloveniji naslednja proizvodnja lignita v 000 ton

Leto	Skupno	Industr. LRS	Od tega TE + TO	Promet LRS	Sir.p LRS	Za ost. LR
1965	3.195	2.200	1.450	80	635	280
1970	4.933	3.770	1.500	102	735	326
1975	6.055	4.695	2.400	132	850	378

Zaradi deloma izpadajočih kapacitet rjavega in črnega premoga v LRS hitro narašča delež lignita pri oskrbi potrošnikov s premogom, in sicer:

delež lignita v preskrbi potrošnikov			
1950	1955	1960	1965
13%	24%	36%	45%

Iz tega sledi, da se naraščanje potrošnje premoga pokriva s povečevanjem proizvodnje lignita, in ker je proizvodnja lignita LRS bistveno odvisna od proizvodnje rudnika Velenje, sledi, da bo moral naraščanje potrošnje kriti s povečanjem proizvodnje predvsem rudnik Velenje. Izpadanje kapacitet proizvodnje rjavega premoga zaradi izčrpanja nekaterih premogovnikov po letu 1970, kot tudi dejstvo, da tudi do leta 1970 proizvodnja rjavih premogov ne more slediti razvoju svojih potrošnikov, zahteva, da bo moral kriti pri-

manjkljaj premoga te kakovosti rudnik Velenje s proizvodnjo oplemenitenega to je sušenega lignita in pa z vplinjanim lignita na mestu proizvodnje in razvodom plina do potrošnikov.

Iz tabele potrošnje lignita v LRS vidimo, da v letu 1970 že nastane primanjkljaj okrog 1 milijon ton, ki se v letu 1975 poveča na preko 2 milijona ton.

Da ne bi prišlo do tega, je predviden v letu 1963 začetek dela na odpiranju šoštanjskega krila šaleške premogovne kadunje z novo jamo v Metlečah pri Soštanju. Jama bi se odprla z dvema šahtoma, od katerih bi se nato najprej odpiralo vzhodno krilo za kapaciteto 2,5 milijonov ton, ki se bi po izčrpanju površinskega kopa povečala na 3 milijone ton.

Predvidena je naslednja dinamika proizvodnje iz nove jame v Soštanju.

Leto								
1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Proizvodnja milijonov ton								
0,2	0,5	0,8	1,0	1,3	1,6	2,0	2,3	2,5

V jami je predviden popolnoma avtomatiziran kontinuirni prevoz in izvoz iz jame s skopi, predvidena je mehanizacija pridobivanja na pripravi in delna mehanizacija dobivalnih del na odkopavanju.

Za letno proizvodnjo 2,5 milijonov ton pri obratnem učinku 5,5 t/dnino, je predvideno skupno 1741 delavcev in uslužbencev.

V letu 1975, ko je končan razvoj jame v Soštanju, bo znašala skupna proizvodnja rudnika 6 milijonov ton. Proizvodnja jame Soštanj je predvidena za tržišče izven doline v surovem stanju.

Na površinskem kopu pridobljen premog bi se v drobilni postaji v Prelogah drobil na zrno 30 mm in dodajal v bunker TE Soštanj v celotni količini.

Premog iz jame Preloge se razdeli na 3 asortimane

0—10 mm	790.000 ton	26%
10—50 mm	1.050.000 ton	35%
50—150 mm	1.160.000 ton	39%
sk. 0—150 mm	3.000.000 ton	100%

Asortiman 0—10 mm je predviden za kotelnico TE Soštanj.

Asortiman 10—50 mm bi se v celotni količini gazificiral, dočim gre asortiman od 50—150 mm v sušilnico po sistemu Fleissner.

Zato je predvidena pri jami Preloge izgradnja sušilnice za kapaciteto 1 milijon ton surovega premoga letno, granulacije 50—150 mm z jamsko vlago 45%.

Sušenje se bo vršilo v 12 avtoklavah s polnitvijo 30,4 t pri nadpritisku nasičene pare 30 atmosfer v časovnih ciklikih od 150 min.

Dobitek bo 720.000 ton suhega premoga s povprečno vlago 20% in 4000 do 4300 Kcal/kg.

Sušeni premog se vrača z negorljivim gumijastim trakom nazaj v klasirnico kjer se klasira in kot gorivo, ki lahko krije povečane potrebe rjavega premoga, naklada v vagone.

Za sortiranje sušenega premoga se mora v obstoječo klasirnico v Prelogah vgraditi nov sistem rešet, bunkerjev in nakladalnih naprav.

Sortiman 10—50 mm (v I. fazi izgradnje 1,05 milijonov ton) je namenjen za gazifikacijo.

Rudnik lignita Velenje, TE Soštanj in TE Velenje so ustanovili Poslovno združenje za izgradnjo energokemične-

ga kombinata v Velenju, ki bo fungiralo kot investitor za izgradnjo Veleplinarne v Soštanju kot I. faze izgradnje Energokemičnega kombinata. Po programu je predvideno v I. fazi v gazifikaciji koristiti 1,05 milijonov ton lignita asortimana 10—50 mm. Kot glavni proizvod se bo od tega pridobilo 500 milijonov Nm³ daljinskega plina s 4049 Kcal/Nm³ zgornje in 3616 Kcal/Nm³ spodnje kalorične vrednosti.

Pri čiščenju plina in odpadne vode dobimo še naslednje stranske produkte:

	letno
amonsulfat	13.100 ton
surovi fenoli	3.950 ton
surov bencin	4.200 ton
žveplena kislina	5.600 ton
katrani in olje	14.100 ton

Pri gazifikaciji je predvidena izgradnja posebne sušilnice po sistemu Büttner za kapaciteto 1 milijon ton lignita 10—50 mm od jamske vlage 45% na 25%, ki pripravlja premog samo za nadaljnjo predelavo v gazifikaciji.

Daljinski plin veleplinarne se bo odvajalo po skupno 234,2 km dolgih cevovodih, ki bodo segali od Velenja preko Kamnika in Kranja do Jesenic z odcepom iz Kamnika do Ljubljane, na drugi strani pa preko Celja do Maribora z odcepom do Kidričevega in na tretji strani preko Slovenj Gradca do Raven na Koroškem.

Plin bo služil v industriji kot nadomestilo za manj kvalitetni generatorski plin in kurilno olje, v široki potrošnji pa predvsem kot nadomestilo za trdna goriva.

Del industrije LR Slovenije, ki predstavlja bodoči konzum daljinskega plina se je v obliki »Pogodbene skupnosti«² že organiziral in bo pomagal pri izgradnji gazifikacije.

V II. fazi se predvideva povečanje veleplinarne ter delna predelava dobljenega plina v važne tehnične produkte predvsem v plastične mase, umetna tekstilna vlakna in umetna gnojila.

Inž. Tone Kovačič

Nekaj o porurju

(Nadaljevanje)

c) Prometne zveze (mreža)

Za napredek premogarstva v Porurju ter cele industrije je velike važnosti vodna mreža. Reka Rhein veže rusko področje z južno Nemčijo, Francijo ter Švico. Na severu pa preko pristanišč dežel Benedux obstajajo ostala pota v svet po morju. Ampak tudi do Rene same so speljana vodna pota v obliki kanalov. Ze leta 1899 so začeli graditi 238 km dolgi kanal Dortmund—Ems. Leta 1914 je bil predan prometu kanal Rhein—Herna. In tako so kasneje izgradili še Lippen—Seiten kanal in druge.

Lepe asfaltirane avtomobilske ceste vežejo posamezne obrate ter podjetja medseboj križem preko celega Porurja. Železnice so pričeli graditi sredi prejš-

Nadaljevanje

NEKAJ O PORURJU

njega stoletja razni privatniki. Po letu 1878 pa je prešla železnica po zakonu v državno last.

Z iniciativo privatnikov ter države so izgradili v Porurju železniško omrežje, kakršnega ne najdemo nikjer v Evropi.

Kot zadnje so bile izgrajene avtoceste »Auto-bahnen«.

d) *Proizvodnja — učinki — oblažitev.*

Sredi prejšnjega stoletja je bila proizvodnja celega rurskega bazena okrog 2.000.000 ton letno. V začetku tega stoletja je proizvodnja črnega premoga v Porurju narasla že na ca. 60.000.000 t letno in leta 1938 je bila že 127 milijonov ton. Takoj po vojni 1845 je padla proizvodnja na nivo 1875 leta, in to na 33,3 milijone ton.

Glavni vzrok tega padca je bilo ropanje med vojno ter od leta 1933 stare in preobremenjene naprave. Nato pomankanje ljudi zaradi vojske, prevelika starost rudarjev, tuji rudarji ter novinci.

S tujo pomočjo, v glavnem Amerike, jim je uspelo preko (DKBL) »Deutsche Kohlenbergbau-Leitung« proizvodnjo dvigniti že leta 1951 na 107,4 milijone ton.

Leta 1938 je bilo povprečno nad in pod zemljo zaposlenih v premogovnikih 312.505 delavcev. Ta številka se je do leta 1958 dvignila na 444.359.

Pa tudi rudniški učinek se je dvignil od

1208 kg/moža v letu 1946 na

1428 kg/moža v letu 1950 in naprej

1675 kg/moža v letu 1958

1783 kg/moža v letu 1959.

e) *Rudarske škode ter vodno gospodarstvo.*

Vsa ali skoraj vsa nemška industrija leži neposredno na premogu. Na premogu ležijo skoraj vsa mesta v Porurju, s skupnim številom prebivalstva ca. 11 milijonov ljudi. Med mesti so polja. Vse to je treba kljub odkopavanju obdržati nepoškodovano. To se jim v glavnem posreči z nasipom ali pa z ru-

šenjem stropa v večjih globinah, in to v mali višini (debelini) odkopnega sloja. Toda kljub temu so škode, ki nastanejo, precejšnje.

Od leta 1924 pa do leta 1948 so za kritje teh poškodb porabili letno 440 milijonov RM.

Leta 1950 so ti stroški narasli že na 880 milijonov DM in so obremenjevali vsako tona premoga z 0,7 DM.

Nekaj besed s seminarja ZA ČLANE HTV KOMISIJ IN VARNOSTNE TEHNIKE

V dneh od 22. 5 do 26. 5 1961 je bil na Teharju seminar za člane HTV komisij in varnostne tehnike. Seminar je organiziral center za strokovno izobraževanje Delavske univerze v Celju. Predavanja se je udeležilo 28 slušateljev iz vseh večjih podjetij celjskega okraja, med drugimi tudi član kolektiva RLV. Predavatelji so bili znani strokovni delavci na področju higienske tehnike in varnostne službe celjskega okraja in sicer: Kleč Franc, Pogačar Jože, dr. Fludernik Franc, dr. Fazarinc in Zagar Dušan.

Slušatelji so že prvi dan, kakor tudi naslednje dni pokazali veliko zanimanje za predavane snovi, diskutirali so o vseh aktualnih vprašanih, zlasti o delovnem področju službe varnosti pri delu v podjetju, ki naj bi se nanašala na naslednje faktorje:

● Preprečevanje nesreč pri delu in boleznih v zvezi z delom.

● Varstveno izobraževanje in vzgoja vseh članov delovnega kolektiva.

● Izboljšanje splošnih delovnih pogojev.

● Izboljšanje zdravstvenih, higienskih in sanitarnih pogojev.

● Preprečevanje prekomerne utrujenosti pri delu.

● Nadzorstvo nad izvajanjem ukrepov za higiensko tehnično varstvo v podjetju.

Na področju službe varnosti pri delu ima eno prvih nalog ravno HTV komisija kot osnovna organizacija, ki skrbi za varnost pri delu.

Večji problem dela odkopavanje premoga vodnemu gospodarstvu. Zaradi premikanja krovnih plasti, razpokavanja istih, pride do velikih sprememb talne vode (nivoa). Pa tudi separacije porabijo mnogo vode. Računamo, da pride na 1 tona premoga 3 m³ sveže vode. Pri letni proizvodnji 120 milijonov ton je to 560 milijonov m³ vode letno.

Za primer dam naslednjo številko: skupna poraba vode v celim Porurju, kot pitna voda in v ostali industriji je 1,5 milijarde m³ letno.

Naloge HTV komisije so predvsem: da vodi evidenco o vseh nesrečah pri delu kakor tudi o poklicnih obolenjih v podjetju;

skrbeti mora, da se prijave o nesrečah pravilno izpolnijo, šifrirajo in pravočasno odpošljejo;

komisija raziskuje vse nesreče po virih, vzrokih in oblikah ter predlaga ustrezne ukrepe za njihovo preprečevanje;

z vsemi sredstvi razvija čut za varnost pri delu med vsemi člani kolektiva.

Strokovno delo pri izvrševanju teh nalog opravljajo varnostni inženirji, varnostni tehnik in obratni zdravnik.

Iz navedenega je razvidno, da bo služba varnosti pri delu le tedaj uspešna, če bo v redu organizirana in dovolj aktivna. Ob zaključku so voditelji seminarja poudarili med drugim, da je bilo (s strani vodstva seminarja) delo seminarja uspešno zlasti zato, ker so se vsa predavanja dopolnjevala z raznimi predlogi in pripombami slušateljev.

Večino snovi so predavatelji predavali v obliki medsebojne diskusije. Zaradi uspešnega dela se je vodstvo odločilo, da bo organiziralo še dva taka seminarja v letošnjem letu. Zelim, da bi se teh seminarjev udeležilo čimvečje število članov kolektiva, da bi tako služba varnosti dobila širšo osnovo in še bolj uspešno delala v vseh podjetjih.

G. L.

Proslava Dneva borca

Največja proslava za šoštanjsko kakor tudi za slovenjgraško občino je bila na Graški gori ali »Gori jurišev«.

Dopoldne ob 11. ure so prihajali ljudje iz vseh strani in se skupno s preživelimi borci XIV. udarne divizije zbrali ob spomeniku, postavljenem v čast in večen spomin 320 borcem, ki so darovali svoja življenja na teritoriju »Gore jurišev« za boljše in lepše življenje nas in zanamcev.

Zborne recitacije in ves kulturni program sta izvajali »Svobodi« iz Velenja in Šoštanja ob sodelovanju šoštanjske godbe na pihala.

Spomenik so odkrili višji funkcionarji — vojaški in politični — nekdanje slavne XIV. divizije, pri čemer je

na kratko opisal njeno slavno pot komandant Tomšičeve brigade tov. Jože Borštner, ki ni pozabil poudariti in se zahvaliti tamkajšnjemu prebivalstvu za vso podporo, jim dati priznanje za njihovo skrb, svobodoljubnost in vero v zmago, ki so divizijo in tamkajšnje prebivalstvo zlihi v eno samo celoto svobodoljubnih ljudi in večnih nasprotnikov fašizma.

O uspešni poti naše revolucije in doseženih uspehih in poti graditve socializma in boljšega življenja za naše narode, o žrtvah, ki so jih naši narodi prispeli ter o poti in uporih, ki jih premagujemo sedaj, je spregovoril organizacijski sekretar SZDL okraja Celje tov. Marolt.

Po končani proslavi pa je bilo videti živahno kramljanje in nenehno pozdravljanje in spoznavanje starih borcev, ki se že dolgo niso videli.

Dopoldne je bil organiziran tek po partizanskih poteh. Tekmovalna steza je bila dolga 7 km in med 12 ekipami je s solidnim časom in z 11 minutnim naskom pred drugo praznirano ekipo zmagala ekipa strelske družine »Rudar« Velenje v postavi Ojsteršek, Bizjak in Kolar in s tem požela tudi svojo prvo lovoriko — ter prehodni pokal.

Prijetnemu razpoloženju obiskovalcev pa je botrovala vsestransko odlična organizacija proslave, za kar gre vse priznanje članom Zveze borcev obeh občin.

Erno Rahten

Rekonstrukcija skipovega izvoza

Izvozna skipova naprava »DOMINION« na Novem jašku je bila zgrajena za dnevno kapaciteto 8000 ton. Z ozirom na predvideno dnevno proizvodnjo jame 10.000 ton in zaradi neenakomerno dotekajočega premoaga v skipovo polnišče, je nastala potreba povečanja obstoječe izvozne naprave.

Zato se je že v lanskem letu začelo misliti na rekonstrukcijo obstoječe izvozne naprave, tako da bi bil izvozni jašek oziroma stolp maksimalno izkoriščen. Predvidena je vgraditev lažjih skipov in povečanje polnitve skipov od 8 na 10 ton. S tem v zvezi je bilo potrebno zamenjati izvozni elektromotor 120 KS z elektromotorjem moči 1500 KS, vgraditi novo krmilno omaro, nove rotorske upore in zamenjati zobčnike v reduktorju izvozne naprave.

Vse navedene dele je po pogodbi dobavila kanadska tvrdka »Canadian General Electric«. Skupna vrednost vseh teh delov je znašala 102.000 dolarjev ali preračunano v dinarje 105 milijonov.

V januarju so bili naročeni deli, to je: elektromotor, krmilna omara, upori in zobčnik, odposlani iz Amerike. V Velenje so prispeli z zamudo v začetku aprila.

Obrat »Klasirnica in izvoz« je takoj pristopil k delu, tako da so bile vse priprave, katere so se lahko izvršile med obratovanjem stare na-

prave, gotove do 27. aprila.

Glavni in najtežji del rekonstrukcije se je začel 30. aprila zjutraj in je trajal do srede 3. maja zjutraj. Dela na rekonstrukciji so tekla vse tri dni neprekinjeno, saj so se profesionalisti obrata Klasirnica in izvoz menjavali na mestu.

Po zaslugi požrtvovalnega dela osebja obrata Klasirnica in izvoz, je bila rekonstrukcija končana v noči od 2. na 3. maj, nakar se je pričelo s poizkusnimi vožnjami in nastavitvami relejev in varovalnih naprav.

Pri poizkusni vožnji ob 6,40 je strojnik po pomoti dvignil skip previsoko v izvozni stolp, kar je imelo za posledico, da se je utrgala vrva.

Zamenjava utrgane skipove vrvi in popravilo skipove posode je trajalo tri izmene, zato jama 3. maja ni obratovala.

V četrtek, 4. maja pa je bila stavljena izvozna naprava v redni obrat.

Kot je bilo že omenjeno, je sedanja polnitev skipovih posod 10 ton. Urna kapaciteta izvoza je od 480 do 500 ton oziroma dnevno 10.000 ton. Vendar pa je, v kolikor ni proizvodnja enakomerna, tudi ta kapaciteta izvoza nezadostna oz. preobremenjena. Zato bo tudi v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti temu, da bo proizvodnja preko vse izmene čim bolj enakomerna.

Inž. Dušan Janežič

Reševalna četa

Z razvojem rudnika, posebno pa z razvojem zahodnega polja se povečuje eksploatacijsko področje jame. Posledica tega je naraščanje možnosti ogrožanja varnosti ljudi in opreme zaradi vdorov plina, vode, jamskih požarov ali zarušitve gotovih delov jamskih prostorov. To zahteva čim popolnejšo organizacijo reševalne čete v kvalitetnem in kvantitetnem smislu.

Pristopili smo k reorganizaciji oz. izdelavi nove organizacijske sheme ter izdelavi novega stimulativnega načina nagrajevanja članov reševalne čete. Posebnost je med drugim, da je uveden pripravniški staž za novospregate člane reševalne čete tako, da postane pripravnik aktiven član šele po končani šestmesečni pripravniški dobi, ko položi izpit iz prve pomoči ter izpit iz reševanja. (Prvi izpiti iz prve pomoči za člane reševalne čete so bili od 23. VI. do 26. VI. 1961). Novost je tudi, da lahko ekipa samostojno nastopa v manjši akciji pod vodstvom vodje ekipe (praviloma je to »tretjinski poslovodja«), do prihoda »vodje reševanja«. Tudi požarna služba je razdeljena v ekipe in sicer: transportno, obveščevalno, sanitetno in v nosače. Ti imajo točno določene dolžnosti oz. naloge v primeru akcije.

Za uspešnejše delo reševalne čete pa bo potrebno še bolj zaostriti disciplino pri izvajanju zadanih nalog, posebno pri vodjih ekip in grup, ki se še vedno ne zavedajo v dovoljni meri dolžnosti, ki jih imajo po novi organizacijski shemi. Nadalje bo potrebno najti razumevanje in sredstva za reševalno postajo, saj dosedanja, ki je nameščena v prostorih skladišča, ne omogoča dovolj možnosti njenega in usposabljanja ter kondicije članov čete.

Z. A.

Osnovna sredstva - POMEMBEN FAKTOR V SOCIALISTIČNEM GOSPODARSTVU

Osnovna sredstva gospodarskih organizacij so imovina odnosno poslovni skladi socialistične družbene skupnosti, zaupani delovnim kolektivom v upravljanje in koriščenje za namenom nemotenega in racionalnega poteka proizvodnje. Osnovna sredstva so baza za uspešnost dela vsake gospodarske dejavnosti, zato je dolžnost delovnih kolektivov, da kot dobri gospodarji upravljajo z osnovnimi sredstvi namensko — racionalno, t. j. gospodarsko, v korist celotne družbene skupnosti, upoštevajoč pri tem družbeni plan in veljavne zakonske predpise Vzdrževanje in čuvanje teh sredstev pa je ob enem primarna dolžnost vsakega posameznika, ki z njimi upravlja, gospodar ali pa se osnovnih sredstev pri delu poslužuje.

Zivljenjska doba v letih in odstotku dobe trajanja osnovnih sredstev je s predpisi določena. Predvsem pa je važno, kako se z njimi pri delu postopa. V veliki meri pa je to odvisno od pravičnega in tekočega vzdrževanja. Osnovna sredstva so zelo pomemben faktor za pravilnost bilance gospodarske organizacije. Vsak napačni prikaz osnovnih sredstev lahko v veliki meri spremeni resnično stanje aktivne ali pasive podjetja in je zaradi tega nujno potrebno, da se o osnovnih sredstvih vodi vsa potrebna skrb, ne samo z administrativno-

analitično evidenco finančnega stanja, pač pa posebno z operativno-tehnično evidenco o izkoriščanju, rentabilnosti, vzdrževanju, premikih, mirovanju, odprodaji, prenosu, razhodovanju in podobno.

Družba preko svojih upravnih organov kontrolira pravilnost nabave in gospodarjenja z osnovnimi sredstvi po finančni kakor po tehnično-dokumentarni plati ter predvideva za vse prekrške občutne zakonite sankcije bodisi za kolektive kot upravjalce osnovnih sredstev kakor za odgovorne osebe, ki to upravljanje vodijo.

Pri našem podjetju doslej nismo posvečali dovolj skrbi za pravilno planiranje potreb osnovnih sredstev, ekonomičnost nabave in potrebno dokumentacijo, kar kaže na pomanjkljivo organizacijo in nekoordinacijo med upravo, tehničnim, finančnim, komercialnim in nabavnim sektorjem na eni strani ter upravo materiala in upravo osnovnih sredstev na drugi strani, tako da se večina članov kolektiva, posebno pa osebe, ki se na samem delovišču poslužuje z delovnimi stroji in strojnimi napravami, ne zaveda svoje direktne odgovornosti za pravilno in gospodarstveno koriščenje osnovnih sredstev v proizvodnji. Vsaka malomarnost začeni pri planiranju pa preko nabave in nenamenske porabe denarnih sredstev,

netočne tehnično-finančne in materialne evidence, neracionalnega koriščenja, pomanjkljive nege in vzdrževanja osnovnih sredstev se prej ko slej maščuje, in to ne le v podražitvi proizvodov, pač pa tudi posamezniku pri njegovem zaslužku, dalje podjetju in končno celotni družbeni skupnosti.

Pri prehodu na obračunavanje po ekonomskih enotah in plačevanju po učinku dela se bodo te anomalije pokazale v popolnejši luči. Ekonomske enote bodo zaradi tega prisiljene posvetiti mnogo več skrbi osnovnim sredstvom. Potrebno bo ves kolektiv čimprej opoznatil preko seminarjev; posebno pa še obratne delavske svete, o važnosti pravičnega gospodarjenja z osnovnimi sredstvi kot temelja za uspešno poslovanje vsake posamezne poslovne enote in s tem celotne gospodarske organizacije.

Priobčujemo dva odloka

Občinskega ljudskega odbora Šoštanj

O D L O K

o komunalni ureditvi in zunanjem izgledu strnjanih naselij v občini Šoštanj

I. Splošne določbe

1. člen

Namen tega odloka je smotrna komunalna ureditev in da se doseže primeren zunanji izgled strnjanih naselij Velenje, Salek, Pesje, Družmirje, Šoštanj, Topolšica, Gorenje, Paška vas, Šmartno ob Paki (v nadaljnjem besedilu: naselij).

2. člen

Državljeni morajo paziti na snago in skrbeti, da bodo higienske razmere zadovoljive, estetski in kulturni videz naselij pa čim lepši in primernejši.

II. Plakatiranje in reklamni napisi

3. člen

Plakatiranje na območju strnjanih naselij je dopustno samo na urejenih plakatnih deskah oziroma za to odrejenih prostorih.

4. člen

Vsa podjetja, obrti, prodajalne, delavnice, gostilne in sploh vse obrtne in poslovne enote morajo imeti nad vhodom napisno desko (firmo). Brez posebnega dovoljenja ni dopustno izobešati zunaj poslopij kakršnih koli reklamnih napisov, svetlobnih omaric za objave in podobno. Vsi osnutki napisnih tabel (firm), ki se nameravajo izobešiti, morajo biti poprej pregledani. Postopno se morajo pregledati tudi že obstoječi reklamni napisi, napisne table in podobno in zamenjati tiste, ki imajo neestetski zunanji videz.

Pisanje in risanje po zidovih in ograjah je prepovedano.

Posli, ki so navedeni v tem členu, spadajo v pristojnost oddelka za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora.

III. Ureditev izložb

5. člen

Izložbena okna morajo biti čista, sodobno in kulturno urejena, za kar odgovarja uporabnik. Izložbe in napisi morajo biti v brezhibnem stanju in se morajo po potrebi obnavljati.

IV. Vzdrževanje zgradb, zemljišč, čiščenje pločnikov, onesnaževanje cest, uporaba cest in odvoz smeti ter fekalij

6. člen

Kolesa ni dovoljeno prislanjati na zidove hiš; kolesa se morajo shranjevati v zato določenih prostorih. Prostore za shranjevanje koles oziroma mesta, kjer se smejo puščati kolesa, določi pristojni krajevni odbor oziroma stanovanjska skupnost na predlog hišnega sveta.

7. člen

Lastniki, hišni sveti in upavitelji hiš so dolžni primerno vzdrževati svoje zgradbe, ograje in vrtove oziroma vrtno grede ter jih sproti obnavljati in čistiti.

Prav tako morajo skrbeti uživalci in lastniki zemljišča v strnjanih delih naselij, da so njihova zemljišča urejena in vzdrževana ter ograje in žive meje vzdrževati v dobrem stanju. Na strehah zgradb v mestnem okolišju, razen na zgradbah z ravnimi strehami, se morajo namestiti snegobrani.

8. člen

Pločniki in hodniki ob zgradbah in zemljiščih se morajo redno čistiti, in sicer v času od 22. do 6. ure. Pred pometanjem je potrebno hodnike poškopiti, da se ne dviguje prah.

V zimskem času je treba pločnike in hodnike očistiti snega. Če zapade sneg ponoči, ga je treba odstraniti s pločnikov in hodnikov do 7. ure zjutraj. Sneg je treba spraviti na kupe ob cestišču. Pri odmetanem snegu se mora napraviti obrobni žleb za odtekanje vode. Ob poledici je treba pločnik in hodnik takoj posuti s peskom, pepelom ali žaganjem. Za čiščenje pločnikov so odgovorni hišniki, če pa teh ni, pa hišni sveti ali najemniki hiš in lastniki hiš, ki so izven stanovanjske skupnosti. Imetniki oziroma vodje obratovalnic ali poslovnih prostorov (uradi, družbene organizacije, zavodi) so odgovorni za čiščenje pločnikov pred obratovalnico oziroma poslovnim prostorom. Za čiščenje pločnikov in hodnikov ob gradbiščih so odgovorni lastniki zemljišča oziroma vodje gradbišč.

Prepovedano je prekomerno onesnažiti ceste, ulice in trge s prevoznimi sredstvi ali na kak drug način. Kdor to stori, je dolžan poleg kazni plačati tudi stroške prekomernega čiščenja.

9. člen

Sušenje čreslovine v Šoštanju je dovoljeno le na mestih, ki jih določi v te namene Stanovanjska skupnost Šoštanj. Ta mesta morajo biti izven mestnega središča.

10. člen

Vožnja s kolesi in drugimi vozili po poteh v parkih in po drugih poteh, ki jih določi Svet za komunalne zadeve, je prepovedana. V parkih in po drugih zemljiščih, kjer so posejane cvetlice ali trava in ki služijo za okras naselij, je prepovedana hoja in odmetavanje odpadkov.

11. člen

Kanalizacijske naprave in odtoki odpadnih voda se morajo speljati tako, da se odpadne vode ne izlivajo na cestišče in ne povzročajo smrada v okolici ter nevarnost okužbe prebivalstva.

Smeti in odpadke, kolikor ni pri hišah in gospodarskih poslopih smetiščne jame, je treba odlagati le na za to določena mesta. Gospodarske organizacije, zdravstveni in drugi zavodi morajo imeti za svoje potrebe posebne smetiščne jame, narejene po higienško-sanitarnih predpisih, kolikor ni organiziran odvoz smeti.

Prepovedano je odlagati smeti na javnih prostorih ter ob bregovih rek in potokov.

V ožjem strnjem delu naselij je prepovedano vsakršno razlivanje odpadnih voda po zemljiščih. Na ostalih območjih se morajo razlite odpadne vode ali fekalije takoj podorati ali pokopati. Greznice se morajo izpraznjevati po potrebi, in sicer vsaj enkrat letno.

V. Kazenske določbe

12. člen

Pripadniki Ljudske milice smejo takoj od tistih, ki jih zalotijo pri prekršku, izterjati denarno kazen v znesku 500 din, in sicer od onih, ki:

- ne očistijo vsak dan pločnikov,
- ne odstranijo vsako jutro snega, ki je zapadel, do določene ure,

»RUDAR« 2

- ne odstranijo snega sproti, če sneži,
- mečejo smeti in odpadke na javne prostore, jih odlagajo ob bregovih rek ali mečejo v struge rek in potokov,

- prekomerno onesnažijo ceste, ulice in trge s prevoznimi sredstvi ali na drug način,

- pišejo ali rišejo po zidovih in ograjah,
- prislanjajo kolesa in druga vozila izven prostorov, ki jih je določil pristojni krajevni odbor oziroma stanovanjska skupnost,

- sušijo čreslovino na nedovoljenem kraju,
- se vozijo po poteh v parkih oziroma hodijo v parkih in v drugih nasadih, ki so urejeni za okras naselij izven za to določenih poti ali tam odmetavajo odpadke.

13. člen

Z denarno kaznijo do 10.000 din se kaznuje za prekršek:

- gospodarska organizacija ali oseba, ki opravlja plakatiranje izven urejenih plakatnih desk ali za to odrejenih prostorov (5. člen);

- gospodarska organizacija ali njena osnovna ali obratna enota ali vodja zasebega gostinskega ali obrtnega obrata, ki nima pri vходу napisne table (firme) ali ki izobeša zunaj poslopja kakršnekoli reklamne napise, svetlobne omarice in podobno brez dovoljenja (4. člen);

- gospodarska organizacija ali lastnik gostinskega obrata, ki ima izložbeno okno v nesnažnem stanju ali očitno nekulturno urejeno ter kljub pozivu v odrejenem roku ne odpravi pomanjkljivosti (5. člen);

- lastnik in upravitelj oziroma uživalci hiše ali zemljišča, če ne vzdržujejo primerno zgradb, zemljišč, vrtov, ograj ali živih mej v dobrem in urejenem stanju in ne izvrše po nalogu pristojnega upravnega organa v določenem roku ustrezno ureditev (7. člen);

- gospodarska organizacija oziroma zasebnik, ki

spelje kanalizacijsko napravo ali odtok odpadne vode tako, da se fekalije ali odpadna voda izlivajo na cestišče in povzročajo smrad ali nevarnost okužbe; ki ne odvaža smeti in odpadkov, če pri hiši ali gospodarskem poslopiju ni primerne prostora, na za te namene določeno mesto; ki izliva odpadno vodo po zemljiščih ali ki ne podkoplje ali podorje razlitih fekalij; ki kljub pozivu pristojnega upravnega organa v določenem roku ne poskrbi za izpraznitev greznice (10. člen).

Kazni izreka občinski sodnik za prekrške.

VI. Končne določbe

14. člen

Vsa dovoljenja in odločbe v zvezi s tem odlokom izdaja oddelek za gospodarstvo, kolikor ni pristojen kak drug organ.

15. člen

Svet za komunalne zadeve lahko po potrebi izda navodila za izvajanje tega odloka.

16. člen

Ta odlok začne veljati 30. dan po objavi v Uradnem vestniku okraja Celje. Z uveljavitvijo odloka prenehajo veljati določila vseh odlokov, ki so z njim v nasprotju.

Sl. 04-59-6/4-1961.

Šoštanj, dne 27. marca 1961.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora
Šoštanj

Peter Sprajc l. r.

ODLOK

o hišnem redu.

I. Splošne določbe

1. člen

Odlok o hišnem redu se izvaja z namenom, da se v hišah zavaruje mir, red, varnost in snaga in da se stavbe in stanovanja družbene in privatne lastnine vzdržujejo v čimbolj uporabnem stanju.

2. člen

Določbe hišnega reda so obvezne za vse osebe, ki stanujejo v stanovanjski hiši ali poslovni stavbi, v kateri je vsaj eno stanovanje.

I. Pravice in dolžnosti hišnih svetov ter zasebnih stanodajalcev

3. člen

Hišni sveti in zasebni stanodajalci (lastniki) so dolžni skrbeti za vzdrževanje stanovanjskih in poslovnih prostorov ter omogočiti stanovalcem in najemnikom mirno in nemoteno uporabo.

V ta namen so posebej dolžni:

1. enkrat mesečno pregledati streho, ostrešje, dimnike, dimniške in druge naprave ter dvigala in poskrbeti za popravilo raznih okvar ter za odstranitev vnetljivih, škodljivih in sicer nevarnih snovi iz podstrešja;

2. enkrat mesečno pregledati hišne instalacije izven stanovanj in jih zavarovati pred okvarami zaradi vlage in mraza oziroma preprečevati nepotrebno trošenje vode, električne energije in podobno;

3. enkrat letno v navzočnosti nosilca stanovanjske pravice oziroma najemnika pregledati stanovanjske in poslovne prostore zaradi ugotovitve morebitnih popravil in gospodarnega vzdrževanja stanovanjskih in poslovnih prostorov, naprav in instalacij; ogled notranjih prostorov je treba napovedati vsaj 24 ur prej;

4. enkrat letno po strokovnjaku pregledati strelodvodne naprave in poskrbeti, da se ugotovljene pomanjkljivosti takoj odpravijo;

5. skrbeti za ureditev cvetličnih gred, zelenic, nasadov in vrtov, kakor tudi za zunanji videz stavbe in dohoda k njej;

6. skrbeti za pravočasno izobešanje in snemanje zastav;

7. skrbeti za pravilno uporabo okenskih rolet in za smotno ter estetsko nameščanje raznih anten;

8. določati vrstni red za smotno uporabo in redno čiščenje skupnih prostorov, hodnikov, stopnišč, podstrešij, odprtih kleti, pralnic, dvorišč in podobno;

9. določati čas in kraj sušenja perila in stepavanja preprog in cunj;

10. v hišah, kjer ni hišnika ali hišnega upravitelja, določiti osebo, ki hrani ključe od skupnih prostorov;

11. po potrebi oziroma najmanj vsaki dve leti prebeliti hodnike, stopnišča in druge skupne prostore.

O gornjih ukrepih sklepa v stavbah, ki so družbena lastnina, hišni svet na sejah.

4. člen

Skupni prostori in naprave morajo biti na razpolago vsem stanovalcem. Skupne prostore, kamor spadajo tudi skupna stranišča, morajo uporabniki vzdrževati v čistem stanju, kolikor ti posli niso v celoti ali deloma naloženi hišnikom.

5. člen

Hišni sveti oziroma lastniki stanovanjskih hiš v državljski lastnini so dolžni nabaviti za vsako hišo posode za odvoz smeti. Posode morajo biti vedno na mestu, ki ga določi hišni svet oziroma lastnik stanovanjske hiše v državljski lastnini.

6. člen

Vsaka hiša družbene lastnine mora imeti seznam nosilcev stanovanjske pravice, ki mora vsebovati podatke in biti nabit na vidnem mestu kot je to določeno v 88. členu zakona o stanovanjskih razmerjih.

Vsaka hiša družbene lastnine mora imeti seznam inventarja, ki se skupaj uporablja. Ta seznam s cenitvijo posameznih predmetov hrani predsednik hišnega sveta ali hišnik.

III. Pravice in dolžnosti stanovalcev

7. člen

Vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov bremeni stanovalce oziroma najemnike, ki so predvsem dolžni na lastne stroške:

1. po potrebi prebeliti prostore, najmanj vsako drugo leto pa kuhinje;

2. sproti uničevati mrčesa in golazen;

3. po dimnikarju redno mesečno čistiti vse kurilne naprave v stanovanju;

4. s primernimi sredstvi razkuževati suha stranišča;

5. nadomestiti ali na svoje stroške popravljati naslednje predmete v prostorih: električna stikala, vtiikalne puše, svetilna telesa, ključe in ključavnice, zvonce pri vratih, vodovodna tesnila pri pipah, tesnila v straniščnih rezervoarjih, blazinice straniščnih desk,

potezne verižice v straniščih, kopalnih kadeh, umivalnikih in pomivalnih koritih, razbite šipe, kljuke, ščitnike, pletena jermena in spojne kavlje pri roletah. Pregorele varovalke je obvezno zamenjati z novimi.

Uporabniki prostorov so odgovorni za vso škodo, povzročeno po njihovi krivdi.

8. člen

Razne prezidave, dozidave ter spremembe zidnih odprtin, kakor tudi kurilnih in dimnovodnih naprav, se smejo izvesti le s predhodnim dovoljenjem hišnega sveta oziroma lastnika hiše.

Ce investira gradbena dela nosilec stanovanjske pravice ali najemnik poslovnih prostorov, mora predhodno skleniti s hišnim svetom oziroma z zasebnim stanodajalcem posebno pogodbo glede obračuna gradbenih stroškov v primeru izselitve, obenem pa poslati en izvod pogodbe upravnemu organu občinskega ljudskega odbora, ki je pristojen za stanovanjske zadeve, zaradi evidence.

9. člen

Nosilec stanovanjske pravice oziroma najemnik poslovnih prostorov mora sporočiti hišnemu svetu oziroma zasebnemu stanodajalcu vse okvare in pomanjkljivosti, katere je v prostorih dolžan popraviti hišni svet oziroma zasebni stanodajalec, in sicer brez odlaganja, takoj ko je zaznal oziroma zvedel zanje. Če tega ne stori, odgovarja za nastalo škodo.

10. člen

Nosilci stanovanjske pravice oziroma najemniki so dolžni paziti na red in snago v prostorih in se vesti tako, da ne motijo mirnega sožitja stanovalcev bližnje okolice.

Zato je posebej prepovedano:

1. uporabljati vodovodne, električne, ogrevalne in 2. hraniti kurjavo v večjih količinah, sekati drva ali drobiti premog, v stanovanjskih ali poslovnih prostorih;

3. prekomerno močiti tla in ribati parkete z vodo;

4. prati ali sušiti perilo v stanovanjih, če je na razpolago pralnica ali prostor za sušenje perila v stavbi, zlasti je prepovedano sušenje perila na uličnih balkonih, oknih in prostorih ob ulicah;

5. metati odpadke ali druge predmete v stranišča, vodovodne školjke, odtočne cevi, kanale in jarke;

6. pritrjevati na nedovoljena mesta objave, plakate, pisati po stenah in vratih ali jih kakorkoli poškodovati;

7. metati odpadke, pljuvati ali drugače onesnažiti hišo, skupne prostore in naprave ali okolico smetiščnih jam;

8. polivati kurivo z vnetljivimi tekočinami;

9. opuščati uničevanje mrčesa v prostorih in razkuževanje suhih stranišč;

10. puščati gorljive in druge nevarne predmete in razno navlako na podstrešjih, hraniti vnetljive tekočine in eksplozivne snovi;

11. poškodovati hišne vrtove, nasade, zelenice in druge naprave v hiši;

12. na nedovoljenih mestih in ob nepravem času iztepati preproge ali zračiti posteljnino;

13. puščati vrata odklenjena v letnem času od 21. do 5. ure, pozimi od 20. do 6. ure;

14. s kakršnimkoli predmeti zastavljati veže, hodnike, stopnišča, dvorišča ali druge skupne prostore;

15. na okna postavljati nezavarovane posode s cveticami ali jih zalivati tako, da odteka voda po zidu, balkonu ali pločniku;

16. uporabljati stroje in naprave, ki povzročajo prekomeren hrup ali smrad;

17. prekomerno uporabljati radijske aparate v zvočno slabo izoliranih prostorih in s tem vznemirjati sosede;

18. kakorkoli motiti mir in počitek sosedov, zlasti pa od 22. do 6. ure;

19. imeti male živali (zajce, kokoši in podobno), razen ptičev pevcov;

Psov ni dovoljeno imeti v večjem številu v stanovanjskih hišah, ki so v družbeni lastnini.

11. člen

V sporu med hišnim svetom oziroma zasebnim stanodajalcem in uporabnikom prostora, kdaj je treba pobeliti oziroma razkužiti prostore, odloči na predlog prizadete stranke občinska sanitarna inšpekcija.

12. člen

Nosilec stanovanjske pravice oziroma najemnik poslovnih prostorov mora ob izselitvi predati stanovanje oziroma poslovne prostore v takšnem stanju, kot jih je prevzel. Prostore mora pobeliti in vsako okvaro popraviti na svoje stroške, kolikor ni nastala ob normalni uporabi, sicer stori to hišni svet oziroma lastnik na njegove stroške po predhodnem soglasju z upravnim organom občinskega ljudskega odbora, ki je pristojen z stanovanjske zadeve. Ob vselitvi in izselitvi morata hišni svet in uporabnik stanovanja sestaviti primopredajni zapisnik, v katerem mora biti opisano stanje stanovalcev ter inventarja.

Po izselitvi je dolžan dotedanji nosilec stanovanjske pravice oziroma najemnik poslovnih prostorov izročiti ključe stanovanja, vežnih vrat in drugih prostorov hišnemu svetu oziroma lastniku stanovanjske hiše v državljanski lastnini, morebitne izgubljene ključe pa mora nadomestiti. Dokler stanovanje ali inventar ni predan kot je bil prevzet, teče najemnina dalje, in sicer do dne prevzema stanovanja po hišnem svetu.

IV. Kazenske določbe

13. člen

Za prekršek se kaznuje z denarno kaznijo do 10.000 din:

1. hiša oziroma zasebni hišni lastnik, ki krši predpise iz 3., 5., 6., in 16. člena tega odloka;

2. nosilec stanovanjske pravice ali najemnik poslovnih prostorov, ki kljub pismenemu opominu hiš-

nega sveta ali hišnega lastnika krši prepovedi iz 10. člena tega odloka.

14. člen

Uvedbo upravnokazenskega postopka predlaga upravni organ občinskega ljudskega odbora, ki je pristojen za stanovanjske zadeve na predlog hišnega sveta oziroma lastnika hiše v državljanski lastnini. Oškodovana stranka lahko tudi sama predlaga uvedbo tega postopka.

V. Končne določbe

15. člen

Obveznosti glede snaženja pločnikov in javnih hodnikov, odvažanja smeti, fekalij, vzdrževanja smetiščnih jam, jarkov, kakor tudi glede vzdrževanja zunanjih hišnih delov in odvodnih naprav bodo določene s posebnimi odloki občinskega ljudskega odbora.

16. člen

Hišni red mora biti v zasteklenem okviru izobešen na vidnem mestu v veži vsake hiše, kjer pa je več stopnišč pa v vsakem stopnišču.

17. člen

Natančnejša navodila za izvrševanje hišnega reda predpiše zbor stanovalcev za vsako hišo posebej (3. točka 65. člena zakona o stanovanjskih razmerjih).
Pojasnila k posameznim določbam tega odloka daje po potrebi Svet za stanovanjske zadeve.

18. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Celje.

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o hišnem redu (Uradni vestnik okraja Celje, št. 10-284/56).

St. 04-59-26/1-1961.

Soštanj, dne 27. marca 1961.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Soštanj
Peter Šprajc l. r.

Inž. Zagoričnik Stefan

Za boljše delo

STORITEV, GOSPODARJENJE IN VARNOST DELA MORAJO BITI POVEZANE V ORGANSKO CELOTO.

Storitev, gospodarjenje in varnost dela so povezane v zaključno soodvisno celoto. To pa moremo dosežati, če so se podvzeli odgovarjajoči ukrepi na področju izpopolnitve organizacije dela, izboljšanja tehnologije dela in če smo sistematično skrbeli za boljšo varnost zaposlenih.

Predpogoj za dobro obratno organizacijo je planiranje, premisleki, analize in izpopolnjevanje delovnih mest. Disciplinarnost v obratu in delovni odnosi spadata tudi v to trdno povezanost območja dela.

Preventivno sistematično vzdrževanje obratnih naprav in strojev v jami in zunaj ter tudi ostalega orodja je tehnični pogoj za nemoteno obratovanje.

Glavno skrb pa pomeni predvsem človek: saj okrog 80 % vseh nezgod povzroči človek sam. Vzroki so različni, subjektivni ali objektivni pogoj, ki se s skrbnim ugotavljanjem postopoma odpravljajo.

Pri podrobnem planiranju in jamskim pogojem prilagojena uporabnost strojnih naprav in strojev, kakor tudi uvajanje novih načinov dela na dobivanju premoga, igrajo odločilno vlogo dosežanja tozadevnega izkustva v jami Velenje, upoštevajoč pri tem tudi izkustva, ki jih dosegajo v svetu.

Kot osnova za vzdrževanje zdravlja in delovne storilnosti človeka služijo tozadevni zdravstveni in higiensko-tehnični ukrepi, ki se izvajajo po zdravstveni preventivi ter po varstveni službi v podjetju.

Zelo važno je nadalje stalno ugotavljanje vzrokov zastojev pri obratovanju ter upoštevanje in strogo izvrševanje odločb ali predpisov od strani obratovodstev in navodil nadzornih tehničnih delavcev.

Vsled tega je potrebno, da se vsak član kolektiva, od tehničnega vodstva do neposrednega proizvajalca, na svojem delovnem mestu z ozirom na čim večjo storilnost dela čim boljše gospodarjenje z materialom ter strojnimi napravami in zadostno varnost pri delu.

Ni boljše storilnosti dela, če nismo istočasno podvzeli tozadevne higiensko-tehnične ukrepe in nismo dobri gospodarji, če nismo prav tako uporabili rudarsko-tehničnih ukrepov za povečanje storilnosti in zmanjšanje delovnih nezgod.

Časi minevajo, ko se je morala vršiti proizvodnja premoga za »vsako ceno«. Z novim gospodarskim sistemom pa nastopa vse bolj vprašanje, kakšna je cena tone premoga. Znižanje proizvodnih stroškov pa bomo postopoma dosegli, če se bo vsak član kolektiva še bolj zavestno vključil v dvig odkopne storitve, izpopolnjevanje organizacije dela, boljšega gospodarjenja z materialom in vzdrževanja jamske mehanizacije

ter znižanja števila delovnih nezgod.

Naši mesečni dohodki bodo večji le, če bomo delali bolje kot dosedaj. Splošno znano pa je, da se lektiv velenjskih rudarjev po proizvodnosti dela uvršča med evropske dosežke odkopne, jamske in rudniške storitve.

Na dosedaj doseženih uspehih vzročne povezanosti med postopnim dvigom storilnosti dela, dobrega gospodarjenja in skrbi za človeka, pa se ne smemo uspraviti. Rudarska tehnika se vedno izpopolnjuje in je v stalnem gibanju k boljšemu napredku in iskanju novih poti po-

Dober delovodja bo poznal svoje delavce

Prvopisani kopač na čelu predstavlja delovodjo delovišča. Z drugo besedo bi ga lahko imenovali predelavec ali brigadir. Na delovišču je osebno odgovoren, da pravilno vodi organizacijo dela, da skrbi za čim večjo proizvodnjo s čim nižjimi proizvodnimi stroški, da uravnava medsebojne odnose in vodi skrb za ljudi. Če hoče svoje delo v redu opravljati, mora svoje dolžnosti temeljito poznati. Med dolžnosti pa spada tudi poznavanje delavcev, s katerimi dela v grupi, oziroma na čelu. Poznati mora njihove fizične in umske sposobnosti, dobre in slabe strani. Postopoma mora vsakega delavca spoznati v detajle, se pravi, da mora vedeti iz kakšne družine izhaja, stan, koliko ima otrok, zdravstveno stanje družine itd. Če bo postopoma vse to spoznal, potem bo lahko marsikdaj kak osebni problem posameznega delavca lažje rešil, kot pa če ga ne pozna.

Vsak delovodja si mora biti na jasnem, da posamezni problemi psihično različno vplivajo na delavca in tudi različno delujejo na proizvodnost. Vzemimo primer: če ima delavec bolezen v družini in mu v času ko je na delu, nima kdo skrbeti za bolnika, bo raztresen, psihično razrvan in ne bo imel uspehov pri delu. Ali drug primer: v družini je nesoglasje, prepiri ali celo pretepi. To bo na delavca psihično tako vplivalo, da bo začel zahajati v gostilne, da se bo večkrat opijal in začel neopravičeno izostajati z dela. Pravočasno in pravilno reagiranje predpostavljene včasih spravi takega delavca na pravo pot. Dobri nasveti so mu zelo dobrodošli in jih rad upošteva. Predvsem pa tedaj, če ve, da predpostavljeni pozna njegove razmere.

Ob navedenem bi rad poudaril, da

večanja proizvodnosti dela in rentabilnosti podjetja.

S prehodom na utrjevanje ekonomskih enot, z ozirom na nov gospodarski sistem, tako organizacijsko kot tudi z ozirom na materialno odgovornost, se bodo morali člani ekonomskih skupnosti vedno zavedati, da je boljša gospodarnost podjetja odvisna od znižanja materialnih normativov, boljšega preventivnega vzdrževanja jamske mehanizacije, večje storilnosti dela ter povečane varnosti pri proizvodnji premoga in izpopolnjene organizacije dela ter uvajanju cikličnega dela v rudarstvu.

Gornje naloge pa bomo s sodelovanjem celotnega kolektiva še bolje z uspehom reševali, kot doslej in bomo tako izpopolnjevali ter krepili delavsko samoupravljanje.

naši prvopisani kopači premalo poznajo svoje delavce. V podkrepitev bi rad pojasnil nekatere odgovore na anketo, ki so jo na eni izmed izpolnil. Skupno so izpolnili 117 anket, oziroma za 117 delavcev. Pri tem moram poudariti, da je vsak prvopisani kopač izpolnil anketo za pet delavcev in sicer za tiste, katere najbolj podrobno pozna na svojem delovišču oziroma na čelu.

Čprav so vsak dan skupaj, skupno delajo, se razgovarjajo, jih razmeščajo na delo, pa vendar za 19 % svojih najbližjih delavcev ne vedo, kako jim je ime. Za 74 % ne vedo letnice njihovega rojstva, za 11 % ne vedo za njihove kvalifikacije, za 12 % delavcev ne vedo, ali so poročeni ali samski, za 22 % ne vedo, kje stanujejo, za 41 % ne vedo, ali imajo otroke ali ne, za 60 % ne vedo, ali so člani delavskega sveta ali ne.

Mislím, da so gornje številke dovolj jasen dokaz, da naši predelavci, prvopisani kopači, ne poznajo svojih delavcev. Anketo so izpolnili samo za pet delavcev. Če bi izpolnjevali za vse delavce na delovišču, bi prav gotovo bili podatki še bolj žalostni.

Vsled tako slabega poznavanja ne moremo uspešno reševati osebne probleme svojih delavcev. Skrajni čas je že, da spoznamo svoje delavce, da jih ne jemljemo samo kot suhe številke, ampak jih ob reševanju njihovih osebnih problemov, skušamo razumeti. S tem ne mislim, da moramo popuščati pri redu in disciplini. Če bomo podrobno poznali svoje delavce, njihove težave in probleme in če bomo skušali te njihove probleme vsklajevati z našo proizvodnjo in problemi skupnosti, bomo prav gotovo pri tem dosegli zaželjene rezultate. Tekavc Jože

Rudar in ribič

J. Bajcar

Teško delo rudarja v jami in ostalega delavstva, ki je povezano s to panogo proizvodnje, zahteva po delu sprostitve in udejstvovanje v neki družbeno koristni dejavnosti, ki sprostijo telo in duh in prinese novih moči.

Ena od takih dejavnosti je tudi športni ribolov. Posebno za rudarja je ta panoga športnega udejstvovanja koristna in zdrava, saj mu prinaša enkrat do dvakrat tedensko gibanje v svežem zraku, po soncu in v prelepi naravi ob vodi, ob potoku ali jezeru. Prinaša mu sprostitve od vsakodnevnega težkega dela, ne toliko s ciljem, da naloži čim več rib, ker bi teh (vsaj plemenitih salmonidov), prekmalu zmanjkalo, ampak da mimogrede opazuje naravo ter rastlinsko in živalsko življenje v vodi in ob vodi. Ni potrebno, da bi bil učen naravoslovec, kot ribič bo v vsakem letnem času lahko videl v vodi in ob vodi nešteto zanimivosti in tudi problemov, na katere bo pomislil od kod in zakaj. Dodal jim bo svoj pomen in izoblikoval svoje mišljenje, ki ga bo potem iznesel in sprožil pred tovariši ali na sestanku ribiške družine.

Eno takih vprašanj je na splošno, zakaj ni več toliko rib in če so že, zakaj ni velikih, nadmernih, o katerih vsak ribič sanja, včasih pa napravi iz muhe konja. Seveda, ribičev je preveč, ob vodi opazimo vdore zemlje in erozijo, vode so onesnažene z različnimi škodljivimi odpadki. To so vprašanja, ki ribiča neposredno zanimajo. Zaradi tega je poklican, da jih rešuje sam v okviru svoje ribiške organizacije. Potrebno je vlaganje zaroda in mladice, da bo ob večjem številu ribičev tudi več rib. Naravne hrane imajo ribe dovolj. V vodi živijo ličinke enodnevnic, tačen, blatnic, ločnic, komarjev in mušic. Ličinke vseh teh žuželk so lahek plen rib v času, ko potujejo proti vodni gladini, da bi se prelevile v krilata bitja, ki so potem zopet hrana ribam, saj lahko v poletnih mesecih opazujemo, kako se ribe ob rojenju mušic nad vodo neumorno poganjajo za njimi.

Potoki in okolišu so vsi hudourniškega značaja. Stari mlini in primitivne žage ob potokih so večinoma opuščeni. Ribe ob večjih poplavih nimajo primernih sklonišč. Kamenje, prod in naplavine jih mnogo uničijo. Tudi za naravno drst rib taki pogoji niso najprimernejši. Potrebno je urediti umetne pragove, male jezove in slično, da bi se zmanjšal hudourniški značaj potokov. Pri bodočem nadaljevanju regulacije Pake bi bilo primerno napraviti v gotovi oddaljenosti sklonišča za ribe.

Krivolovcev je tudi pri nas mnogo. Vidra in krivolovec napravita največ škode pri ribjem staležu. Krivolovstvo se ocenjuje kot tatvina

in se občutno kaznuje. Veliko krivolovcev je med mladino. Mladina se zanima za ribiški šport in sama išče načine, da bi se v njem izživljala. Zaradi tega je nujno potrebna vzgoja ribiškega naraščanja v okviru ribiških organizacij, ki v to svrhu ustanavljajo mladinske sekcije ribiških družin. Za primerno nizko članarino je mladincu pod nadzorom in učenjem starejšega ribiča dovoljen športni odlov rib. Vsi mlajši ribiči morajo danes polagati izpiti, če hočejo biti člani ribiške družine in športni ribiči.

Ribam in življi v vodi, od katerega ribe živijo, najbolj škodujejo odplake iz tovarn, ki vsebujejo škodljive organske ali pa kemične ostankke, ki zastrupljajo ali kvarijo vodo ter uničijo ribe, zarod in ribjo hrano. V prvi vrsti so pri tem prizadete plemenite ribe postrvi in lipani. Zastrupitve rib in življa pa povzročata tudi brezvestno zlivanje škropilnih sredstev za sadno drevje ali že samo pranje posod tega škropiva v potoku ali pa metanje ostankov sadja od žganjehke in slično v ribjo vodo.

Značino za naša jezera, ki so nastala zaradi jamskega odkopavanja, je, da voda v njih stari, ker je premalo dotoka in obnove vode. Zaradi tega v teh jezerih ne bi mogle živeti plemenitejše vrste rib, a ostale odpornejše belice samo v omejenem številu. Seveda bi se tudi v tem pogledu dalo mnogo izboljšati in zasadiiti vrste rib, ki bi tudi v danih pogojih uspevale. Za večje posege v tem pogledu je počakati ureditev vprašanja zasipa teh jezer z jalovino iz bodočega površinskega kopa. Izgledi so, da bi se lahko na preostalih jezerih v bližnji prihodnosti uredilo rentabilno ribogojstvo (krap, linji, romi in sl.) saj je staro pravilo, da mora hektar vode dajati vsaj tolikšno vrednost pridelka, kot hektar polja.

V občini Šoštanj deluje Ribiška družina »Paka«, ki ima v svoji upravi in izkoriščanju vse potoke (Pako, Velunjo, Pečovnico, Florjanščico), ki so podeljeni na ribolovne revirje. Družina šteje letos že 65 članov, od katerih je 35 delavcev, 20 uslužbenec in 10 ostalih poklicev.

Zgornja Paka, Velunja, Pečovnica in Florjanščica so postrvji revirji, ostali pa mešani odnosno beličarski revirji.

Za tako veliko število članstva je pravzaprav malo voda, posebno je malo postrvje potoka. Zaradi tega mora družina pravilno gospodariti, da obdrži ribiče in ribji stalež v nekem razmerju. Svojega ribogojstva družina nima, pač pa je izbrala potok Sopoto kot gojitveni potok, v katerega vlaga letno 30 do 40.000 kosov zaroda potočne postrvi. Ta zarod zraste v teku leta na 6 do

9 cm dolžine, se potem odlovi z elektro-agregatom in prenese v druge postrvje potoke, ker so tako vzgojene mladice odpornejše in previdnejše pred množičnimi sovražniki. Seveda je s takim vzgojem postrvjih mladice veliko dela, ki ga pa požrtvovalni člani opravijo s prostovoljnimi delom.

Druga ribiška organizacija, ki prihaja v poštev za rudarja, je Sekcija ribičev pri Sindikatu rudarjev v Velenju. V tej organizaciji je včlanjenih okrog 100 ribičev-rudarjev in nameščencev in sekcija upravlja z ribištvom v vseh jezerih, ki so nastala vsled jamskega odkopavanja. Radi posebnih okoliščin, ker so in bodo ta jezera nestalna radi zasiapanja, sindikalna sekcija ribičev v Velenju ni član Zveze ribiških družin. Zeleti pa je, da bi se z ozirom na bodoče že omenjene pogoje približavanje ustaljenih jezer tudi ta sekcija povezala z Zvezo ribiških družin Slovenije radi vzgoje kadra za približavanje, nasvetov in pribora, obveznega naročila članov na »Ribiča«, lista za sladkovodno ribištvo in ribištvo in nasploh zaradi dviganja ribištva na višjo raven. Priznati pa je treba, da ima tudi ta sekcija požrtvovalne člane, ki so s prostovoljnimi delom očistili jezera od navlake in se trudijo, da bi z nasaditvijo smucev in ostrizkov obogatili odlov v jezerih.

Rudar velenjskega rudnika, ki se zanima za sladkovodni ribolov, ima torej velike možnosti za zdravo in koristno izživljanje v tej panogi športa. Posebno za mladino, ki ljubi naravo in ima še svežo podlago iz šole za dogajanje v narodi, bo v zvezi z izkušenimi ribiči posebno koristno, da ribarijo in gospodarijo, da ne jemljejo samo, pač pa s posegi glede izboljšanja pogojev vodne flore in favne ter z vlaganjem zaroda in mladice in s športnim odlovom povečujejo ribji stalež posebno v plemenitih salmonidih pa tudi koristnih belicah.

Če se bo gledalo in pri bodočem razvoju industrijskega kombinata Velenje tudi doseglo, da bodo odplake pravilno očiščene vseh škodljivih primesi, bo tudi za rudarja ostalo dovolj razvedrila pri ribjem športu z željo na »dober prijem«!

PREKLIC

Šilc Franc, Velenje, Cufarjeva 3
preključujem za neveljavno karto za depotatni premog za leto 1961.

Šavoren Branko, Velenje, Koroska 57, matična številka 207, preključujem svoj plačilni kartonček (za dviganje plače) za neveljavnega.

Iz vaših šol

PO ENEM LETU

Končal sem osnovno šolo in zame je bilo to nekaj velikega, kar se bi mogel povedati. Mislim sem, da mi ne bo treba več pisati kazenskih nalog, če bom storil kaj napačnega. Res jih ne pišem več, tudi neumnosti ne uganjam v toliki meri kot prej. Ob koncu osnovnega šolanja sem imel drugačen vtis, kot ga imam sedaj o življenju.

Minile so počitnice in odprla so se vrata šole življenjskih ciljev. Mnogi so vstopili in me potegnili za sabo, če tudi ne bi hotel. Seznanil sem se z novimi predavatelji in tudi z novimi pravili. Nisem se smel poditi za tovariši, naloge sem pisal doma in sam. Levji delež prostega časa sem porabil za učenje, branje in risanje s trikotniki in šestili.

Začetne šolske ure so bile težke. Skoraj bi bil obupal, toda tovariši niso, prvi pa nisem hotel podleči nevesčnosti. Pri praktičnem pouku je bilo drugače. Vse bolj mi je ugajalo in mislim, da se nisem napačno obr-

nil. Najprej smo pilili, žagali in merili, sčasoma pa smo prešli na stroje, kjer sem našel veliko zadovoljstvo. Trud, ki sem ga vlagal, ni bil zaman. Že v polletju sem bil zelo zadovoljen s svojim uspehom. Kljub zadovoljstvu, ki je raslo v meni, sem začutil nekakšno mržnjo med nami in nekaterimi predavatelji. Nabavitelj šole nam je izrazil svoje misli, iz katerih sem razbral, da smo mnogo manj vredni kot tisti, ki imajo praktični pouk v jami. Seveda se mi zdi njegov pogled na nas krivičen, ker ne upošteva, da bomo po končani šolski izobrazbi tudi mi jamski delavci. Pri krajsani smo za nekatera učila, brez katerih ne moremo sodelovati pri pouku. Tudi predavatelj telovadbe ima nepravilen pogled na nas in nas zapostavlja v veliki meri. Vsak človek dela napake in tudi mi nismo brez njih, zato ne smejo zameriti. Prihajajo novi boljši časi in upamo, da se bo marsikaj izboljšalo.

Marhart Albin, II. k raz., IRŠ

DOM, ŠOLA, DELAVNICA...

Veselje otroških let je bilo kaj kmalu pri kraju in z njim tudi vsa otroška razigranost. Ko se večkrat spomnim nazaj na svoja preživela otroška leta, se mi zdi, da je to bilo šele pred enim letom. Toda, če dalje premišljuje, spoznam, da je to že kar precej dolga preteklost. Svoja

predšolska leta sem preživela v Kavčah. Že kot otrok sem si delala za poklic načrte, ki se mi niso uresničili.

Večkrat sem si prinesla desko, razne kamenčke, listje, razne papirčke in palice ter si iz vsega tega napravila trgovino. Prišli so sosedovi otro-

ci, pa smo se prav lepo igrali in zabavali s to prodajalno. Kot je vsake pesmi enkrat konec, je bila tudi ta zabava in igranje pri kraju. Treba je bilo prijeti za šolsko torbico in oditi v šolo. Medtem časom pa smo si ustvarili dom v Pesju, kjer bom v njem preživela skoraj vsa leta moje- ga izobraževanja.

Tako se je začelo iz dneva v dan, dom, šola in zopet dom, šola vse dotlej, dokler nisem končala osemletko. Konec pouka se je bližal, skrb za poklic mi je še vedno delala težave. Prvi poklic, ki mi je bil najbolj pri srcu, se mi ni uresničil, zato je bilo treba poiskati drugega.

Mesec dni po končani osemletki sem zvedela, da sprejemajo dekleta v industrijsko rudarsko šolo v Velenju. Takoj sem napisala prošnjo ter jo odnesla v šolo. Zelo me je bilo strah, če tudi tu ne bo nobenega uspeha. Toda, moj strah je bil zaman, bila sem sprejeta med ostale kovinarje. Zopet sem morala prijeti za šolsko torbico in se napotiti proti industrijski rudarski šoli. Sprva me je bilo strah, kako bom to šolo dovršila in kako bom v njej uspevala.

Tako se je od vpisa v to šolo začela pesem — ne samo dom, šola, ampak dom, šola, delavnica.

Marija Sedovnik,
I. k razred, IRŠ

Delo in življenje delavcev v avtoparku

Z uvedbo ekonomskih enot na rudniku je bila pred letom dni tudi ustanovljena ekonomska enota avtopark. Istočasno je bil izvoljen tudi obratni delavski ter sindikalni odbor avtoparka. Z ozirom na to, da je število zaposlenih v avtoparku majhno, saj je stalez na obratu samo 42 delavcev, je vredno omeniti, da je polovica zaposlenih včlanjena v ZK ter skoraj dve tretjini članov kolektiva tudi članov ODS in sindikalnega odbora.

Cepprav je sam obrat nekako odvojen od ostalih obratov, je celotna dejavnost kolektiva zelo razgibana. Že takoj po izvolitvi članov ODS so vsi člani obiskovali 5-dnevni seminar o nalogah obratnih delavskih svetov.

Opažamo, da so vsi člani dobili dovolj osnove za nadaljnje delo, kar se je predvsem pokazalo na zadnjih sejah ODS. Z ozirom na to, da se tudi v tem obratu pripravljajo individualni akordi, je bila na zadnji seji dne 13. junija 1961 posebno živahna in plodna razprava glede teh akordov. Vsi prisotni so se v glavnem strinjali z uvedbo zasebnih akordov, precej pripomb pa je bilo glede prekomerne porabe časa za nakladanje in raz-

kladanje avtomobilov pri posameznih obratih in to najčeseje zaradi nepripravljenega materiala in premajhnega števila nakladalcev. S popolno osamosvojitvijo posameznih ekonomskih enot se bodo v takšnih primerih posameznim obratom zaračunale čakalne ure, tako bodo tudi ostale enote zainteresirane, da se bo to delo čimprej opravilo, kajti le z bolj organiziranim delom vseh enot, bodo kamioni res izkoriščeni, s tem pa se bodo povečali dohodki vsem enotam.

Po tej razpravi je bilo zopet precej govora, čemu in kako se je v avtoparku zadnje čase zgodilo toliko nesreč. Sklep vseh pa je bil, da se med seboj opozarjajo na vse, kar bi lahko bilo vzrok nesrečam.

In tudi sindikalni odbor je precej aktiven, saj stalno organizira sestanke celotnega kolektiva. Na teh sestankih pa se poleg obratnih problemov obravnavajo tudi težave posameznikov.

Iz vsega je razvidno, da tudi v splošni družbeni in politični dejavnosti avtopark ne zaostaja za ostalimi obrati, če celo ne prednjači.

Gledajte si

Kino

Od 4. do 6. avgusta:

»HELENA TROJANSKA«
ameriški barvni film

Od 7. do 8. avgusta:

»ZALJUBLJENI«
italijanski film

Od 9. do 10. avgusta:

»VESELICA«
slovenski film

Od 11. do 14. avgusta:

»ANASTAZIJA«
ameriški barvni film

Od 15. do 17. avgusta:

»ZBOGOM OROZJE«
ameriški film

Od 18. do 21. avgusta:

»ALEKSANDER VELIKI«
ameriški barvni film

Od 22. do 24. avgusta:

»OPROSTITUTE, NAPAČNA ZVEZA«
romunski film

Od 25. do 28. avgusta:

»DAN, KO SO DELILI OTROKE«
ameriški barvni film

Od 29. do 31. avgusta:

»TI SI MOJA PESEM«
nemški film

Spozni vihar

Tekavec Jože

4

»Naenkrat je Tone pretrgal molk in vprašal: »No, kako se vam je dopadlo na sestanku?« »Zelo lepo si povedali!« so mu vsi hkrati odgovorili. Ali nas pa le skrbi, kako to povedati našim ljudem, da jih bomo pripravili za sodelovanje v borbi. Pri nas je izrazilo kmečki kraj, kmeta pa ne navdušiš tako hitro za borbo.«

Tone se je nasmehnil. »Nikar ne govorite tega, tudi jaz sem kmet in vem kako je kmet dovzeten, samo treba mu je potrkati na njegovo nacionalno zavest.« Narahlo se je odkašljal, potem pa nadaljeval: »Ali se vaši kmetje strinjajo, da so okupirani po Italijanih? Ali se ljudje zavedajo, da bodo lačni. Lahko pokradli vse bogastvo in ga odvečli v Italijo? Prepričan sem, da se vaši kmetje ne bodo s tem strinjali in bodo radi pomagali naši borbi.«

»Glej ga hudičja, kako nas je zadel,« si je mislil Pepe. »Ali bi mu verjel ali ne, da je tudi on kmet. Sicer nam lahko govori, kar hoče, ker ga ne poznamo, a kljub temu nam zna na vsako vprašanje lepo odgovoriti. Vidi se mu, da pozna mentaliteto kmeta, pa če je res kmet ali ne.«

V pogovoru so se približali domači vasi. Tovariš Tone se je od njih poslovil, kajti njegova pot je pešjala še naprej. Preden se je rokoval, z njimi jim je dejal: »Fantje, tu v Ravniku morate dobiti eno hišo, kjer se bodo lahko po nekaj dni, če bo potrebno, zadržali naši ilegalni politični delavci. Poskrbeti morate, da bodo ti tovariši na varnem in da bodo imeli za tisti čas tudi hrano. Računajte, da dobite mogoče že v nekaj dneh kakega tovariša.«

Po teh besedah je nadaljeval: pot Lojze in ostali tovariši so gledali za

njim, dokler jim ni izginil v mesečini. »Kaj pravite k vsemu temu,« je prvi spregovoril Lojze. »Z današnjim dnem bomo morali začeti delati, težke naloge smo dobili.«

Jože se je oglašil: »Mene skrbi, kam bomo dali ilegalce, če bodo res prišli že v nekaj dneh. Nekaj moramo še nocoj ukreniti, da bomo pripravljeni, ker nas lahko iznenadijo, potem boš pa skakal in iskal prostor.«

»Res je, odločiti se moramo, kam jih bomo dali, da bodo na varnem,« je pripomnil Pepe.

»Ni samo to, da jih damo na varno, poskrbeti moramo tudi za hrano,« je rekel Lojze.

Po kratkem premišljevanju in tuhtanju se je Lojzetu posvetila dobra misel.

»Veste kaj,« je dejal: »zaenkrat jih bomo dali na naš kozolec, sicer bodo morali biti pri prihodu in odhodu previdni, da jih kdo ne opazi. Čez dan bodo morali biti zelo tiho, da se ne bo slišalo k sosedom. Za hrano bomo pa vsi skupaj odgovarjali, mislim v tem, da bomo za nabavo hrane vsi skrbeli.

Kuhala bo zaenkrat naša mati. Ali se s tem strinjate?«

»Sveda se strinjamo!« so mu odgovorili, »samo če se s tem ti strinjaš ker s tem prevzameš glavno breme na svoja ramena.«

»Eden mora prevzeti glavno odgovornost,« je odvrnil Lojze.

»Preden se razidemo, se moramo še nekaj pogovoriti.«

»No, o čem pa misliš Lojze?« je vprašal Jože.

Lojze se je popraskal po bradi in spregovoril: »Z današnjim dnem začnemo organizirano z delom. Bodimo prepričani, da nas bo sovražnik zasledoval in če ne bomo dovolj previdni, se bomo kmalu znašli v zaporu, zato moramo delati konspirativno. Na videz ne smemo imeti prav nič več stikov med seboj, kot smo jih imeli do sedaj. V kolikor se bomo morali kake stvari pogovoriti, se moramo sestajati predvsem v nočnih urah.«

»Imaš prav, tega navodila se moramo strogo držati,« je dejal Pepe in pogledal na uro. »Dolgo smo se zadrževali, nocoj bo kratka noč.«

»Koliko je že ura?« je vprašal Lojze.

»Tričetrt na dve!«

»Hudiča, čez eno uro bo že dan, čas je, da gremo spat, se bomo pa še drugič kaj pogovorili. Lahko noč!«

»Lahko noč!« so mu odgovorili in se razšli.

Ko je Pepe stopil na domače dvorišče, se je zbudil petelin in zakikirikal. Takoj za tem se je zaslišalo kikirikanje v sosednji vasi. Sem in tja se je slišalo lajanje psov. Tudi zvezda na nebu izgubljajo svojo svetlobo, ker se je izza hribov svetlikala jutranja zarja in oznanjala prihod novega dne. Pepe se je hitro vlegel in od utrujenosti zaspal.

ODBOJKA V VELENJU

STVD Partizan — Rudar ima poleg drugih sekcij tudi odbojgarsko sekcijo. Na občnem zboru, ki je bil dne 11. aprila 1961 so izvolili nov odbor in sicer:

za predsednika tov. Franca Cesarja; za tajnika tov. Maksa Dvoršeka; za gospodarja tov. Bojana Glavača; za blagajnika tov. Mirka Brešarja.

Novi odbor je sprejel precej nalog za svoje bodoče delo, in sicer:

1. Pripravili bodo moško ekipo, katera zaenkrat šteje 10 članov, za prvenstveno tekmovanje v prihodnjem

letu, in to v krajni ligi ali mariborski podzvezni ligi.

2. Ustanovili bodo žensko ekipo in jo prav tako pripraviti za tekmovanje v krajni ligi.

3. Uredili bodo igrišče za odbojko.

Če pogledamo realne možnosti in okarakteriziramo moštvo kot celoto, lahko ugotovimo, da so naloge sicer velike, vendar z ozirom na sedanjo ekipo lahko zanesljivo pričakujemo dobro uvrstitev v tekmovalni sezoni prihodnjega leta.

Tudi ženska ekipa je že pokazala dobre uspehe pri treniranju, zato lahko tudi od te ekipe, če se bo še številčno okreplila — mnogo pričakujemo.

Kot vidimo, se je ta športna dejavnost pričela širiti, zato bo potrebno dosedanja igrišča urediti, da se bo lahko pravilno igralo.

Zadnje čase je precej zanimanja za to športno dejavnost zlasti med delavsko mladino, zato pričakujemo od novega odbora in od strani podjetij ter prebivalcev Velenja, da po svojih možnostih prispevajo svoj delež za uspešen razvoj te lepe športne dejavnosti in s tem širokemu sloju prebivalstva možnosti za razvedrilo in večanje delovne sposobnosti.

— ks —